

Warszawa, 12 listopada 2024 r.

Fundacja Onkocafe- Razem Lepiej
Ul. Madalińskiego 50/52, lok. 30
02-581 Warszawa

Sz. P. Izabela Leszczyna
Minister Zdrowia

Rekomendacje dotyczące zmian systemowych dla zwiększenia zgłaszalności kobiet do programu przesiewowego w zakresie raka piersi

Szanowna Pani Minister,

Składam na ręce Pani Minister rekomendacje przygotowane przez Fundację Onkocafe, dotyczące koniecznych do podjęcia zmian systemowych, których wprowadzenie może przyczynić się do zwiększenia zgłaszalności kobiet do programu przesiewowego w zakresie raka piersi.

W październiku obchodziliśmy Miesiąc Świadomości Raka Piersi, przy tej okazji odbyło się szereg debat poświęconych tej tematyce. Wnioski są jednoznaczne – w Polsce odnotowujemy systematyczny wzrost zachorowalności na raka piersi, jak również wysokie wskaźniki umieralności wśród kobiet na ten rodzaj nowotworu. Nasz kraj jest jednym z trzech państw Unii Europejskiej o najwyższych współczynnikach umieralności na raka piersi. Dane epidemiologiczne są bezdyskusyjnym argumentem do podjęcia pilnych działań w kierunku poprawy efektywności profilaktyki raka piersi – w szczególności profilaktyki wtórnej, tj. funkcjonowania populacyjnego programu wczesnego wykrywania raka piersi.

W związku z Fundacja Onkocafe rekomenduje:

- 1. Jak najszybsze przywrócenie spersonalizowanych zaproszeń na mammografię, w ramach populacyjnego programu wczesnego wykrywania raka piersi – w mieszanym formacie (elektroniczne – SMS / IKP i zaproszenia papierowe). Zaproszenia SMS czy powiadomienia z aplikacji IKP powinny zawierać link do e-rejestracji na mammografię lub do wykazu placówek realizujących program.**

Liczne badania naukowe i analizy, udowadniają wysoką skuteczność odpowiednio przygotowanych zaproszeń w zwiększaniu uczestnictwa w mammografii (w różnej formie).

- 2. Jak najszybsze uwzględnienie mammografii w pakiecie badań medycyny pracy wraz z odpowiednią zachętą dla jej wykonania – np. możliwość zapisania się na wykonanie badania od razu podczas wizyty czy możliwość płatnej nieobecności w pracy na czas wykonania badania.**

Dane literaturowe wskazują, że innym silnym czynnikiem zwiększającym udział w przesiewie jest zarekomendowanie przez lekarza wykonania mammografii (nawet w czasie wizyty nie związanej bezpośrednio z tym zagadnieniem). Lekarze medycyny pracy mogliby w tym kontekście odegrać niebagatelną rolę.

3. **Realne rozważenie wprowadzenia innych ułatwień i zachęt do wykonywania mammografii, takich jak przynajmniej częściowe / czasowe obniżenie składki zdrowotnej.**

Jednym z najsilniejszych czynników wpływających na zachowania zdrowotne pozostają narzędzia mające realny wpływ na nasze życie tu i teraz – takie jak narzędzia polityki fiskalnej czy te dotyczące wysokości składki zdrowotnej.

Na dziś wydaje się, że nasze rekomendacje są zbieżne z zapowiedziami oraz bieżącymi pracami Ministerstwa Zdrowia. Z dużą satysfakcją przyjęliśmy informacje o uruchomieniu centralnej e-rejestracji m.in. na badania przesiewowe w kierunku raka piersi. Jednocześnie popieramy kierunek reformy medycyny prac oraz włączenia w ten obszar m.in. badań z zakresu mammografii czy cytologii.

Mimo dostępności *Programu Profilaktyki Raka Piersi*, zgłaszalność kobiet do badań mammograficznych wciąż pozostaje na niezadowalającym poziomie. **Z danych Narodowego Funduszu Zdrowia wynika, że zgłaszalność do programu dramatycznie spada- w przypadku mammografii to spadek z 41 proc. w roku 2016 do 27 proc. w roku 2023.** Oznacza to, że mniej niż połowa uprawnionych kobiet korzysta z bezpłatnych badań mammograficznych oferowanych w ramach tego programu. Dla porównania, w krajach takich jak Szwecja czy Holandia zgłaszalność ta wynosi ponad 70-80%. To pokazuje, jaka przepaść dzieli nas od 70 proc. udziału uprawnionej populacji w badaniach przesiewowych. Dopiero od tego wyniku można mówić o pozytywnym efekcie populacyjnym skriningu.

W związku z powyższym należy dążyć do wprowadzenia odpowiednich regulacji systemowych oraz prawnych, które będą ukierunkowane na wzrost zgłaszalność kobiet do programów przesiewowych.

Jednocześnie zwracamy się do Pani Minister o włączenie naszej organizacji w prace nad reformą medycyny pracy. Liczymy na pozytywne rozpatrzenie naszej prośby.

Z poważaniem,

